

IONAA (Jonah - Jona)

Ionaava Kotira qaqirakero vonaini vura

¹ Amitaira maaqu Ionaava vauvaro vo enta Noravano Kotiva vira tiva amiro

² tiharo, Are himpira nora vatuka Niniveni oruntera vi vatanaaka qora kaiqa vare varia uvara vika qoqaa tiva nimiane. Te tavauraro vika qora kaiqa vare varia okarava uritarakero vaivo, tiro.

³ Noravano Kotiva minti tuvaro Ionaava, Te kia mini virerave. Te qaqirake vonaini virerave tivakero, vo vatuka Tasisini vireva auti vaura. Viva Jopaini otuntero Tasisini vuaina *sipira* rantakero, *sipi* vira koqaa aqukero viraqi vaarintero tiharo, Te Nora Kotira qaqirake Tasisini oru vairerave, tura.

⁴ Ionaava minti tivakero *sipi*qi vaarintero vuvavo viraqaahairo Noravano Kotiva tuvaro nora uvaivano nora namariqaa uti vauvaro aaron-aavanovata uti vauvaro *sipivano* raqaviro taiqa vuarirava aumaiqura.

⁵ Mintumanta *sipi*qi kaiqa varo vaiintika voqamake qete vaiha vinavuka nai variqa, vo variqa vo variqa naaramaqi vi vaiha, Tinavu kahaqiate, tivaqi viha, *sipivano* vuaqa ntaarire ti, vo *kaako* vo *kaako* viraqihai vara vaavi namariqi aqu aquma kora. Vika vo haika vo haika nora namariqi aquke vauvaro Ionaava *sipi* ataaqi otuntero vaita aavata viro vaura.

⁶ Viva vaite vauvaro *keptenivano* viva vaunaini otuntero tiharo, Nantivarae are qaqi vaite variaro? Himpira nena variqavata aarairaro viva tinavu kahaqiarire. Ai variqavano tinavuara mpo ike tiva timiteharo tinavu vehakuma timitairera, kia tenavu qutu vuare, tiro.

⁷ Viva minti tumanta *sipi*qi kaiqa vare vau vaiintinavuka nai ire nai ireha tiha, Ta vaiintira kaarae maa okarava tinavuqaa qovaraqivo? Kaiqe *satu* arukeha vi vaiintira autu ranta kaare, tivake vika *satu* arukeha tavovaro Ionaara autuvano qovarama vura.

⁸ Mintumanta vika tiha, Oho, are tinavu quqaa uva tiva timiraqe iriare. Ai okara kaarae maa okarava tinavuqaa qovaraqivo? Are nana kaiqa varaaravave? Are taihairae aniaro? Ai maaqa tainie vaivo? Are ta vatanaavave? ti.

⁹ Vika minti tuvaro Ionaava vika nai tiva nimiro tiharo, Te Hiparu vatanaakave. Te Noravano Kotiva naaruvaini vai Variqara autu tuaherake vauraukave. Noravano Kotiva nora namarivata vataavata autukero vataivave, tiro.

¹⁰ Ionaava minti tivakero viva Nora Kotira uva qaqirakero vonaini vuare tu uvaravata vika tiva nimumanta iri, vika voqamake aatu itomanta tiha, Oho, are mintiharama qora kaiqama vara kaarao, ti.

¹¹ Vika minti tivake tavovaro nora namarivano voqavata *sipi* vira venta venta i vaumanta vika Ionaara ireha tiha, Tenavu ai nantia kaariraroe nora namarivano oti vaiqiro tirema kero varianarove? ti.

¹² Vika minti tuvaro Ionaava tiharo, Ne ti utu vare nora namariqi vara vaavi aqu kaivaro

namarivano oti vaiqiro tirema variarire. Te virara kankomake irunarave. Te maini anunara kaarama aaronavano niqi qovaraiqivo, tiro.

¹³ Ionaava minti tumanta vika kia vira namariqi aqu kaataa umanta vika tiha, Kaiqe namari rairaqi viha *sipi* vuru varuva auvahini kaare, tivake namari rairaqi viha tavovaro vika kaiqa varova kia ho aruvuvaro nora namarivano *sipi* vira qaqiqai anomakero venta venta i vau-manta

¹⁴ viraqaahai vika Nora Kotira aareha tiha, Oho, Noravauvo, tenavu aima aare vauro. Tenavu maa vaiintira nora namariqi aqu kaarirara are kiama tinavuqaa uva vatehara tinavu haru kaane. Are tianantema keroma, aaronaa maava qovaraiqivo, ti.

¹⁵ Vika minti tivake Ionaara utu vare vara vaavi nora namariqi kovaro vaakama nora namarivano qaki qaki i vauva taiqa viro tirema kero vaura.

¹⁶ Mintumanta *sipi*qi kaiqa varoka voqamake gete vaiha vika vo *ofaa* Nora Kotira amiteha, nai kauqu aiqiqaa aqukeha tiha, Mpo, tenavu ai kaiqaqai varaqi virerave, tura.

¹⁷ Ho Ionaara namariqi aqu kovaro Noravano Kotiva nora havuka vara kovaro vi havukava Ionaara nampiqama kovaro Ionaava taaramo enta entaqivata aatitoraqaavata vira avutaqi vaura.

2

Ionaava Nora Kotira aarora

¹ Ionaava havuka auhaqi vaiharo nai Variqa Nora Kotira aarero

² tiharo,

Noravauvo, te anomake qoraiqamavi vau-rauka ai aaraurara are ti uva irira iaro.

Qutu vuaka varianaini te vaiha ai aareha ariara mpo ti kahaqiane turara are ti uva irira ti kahaqira iaro.

³ Are nora namariqi ti aqu kaaramanta te varuvaqi kupeqavi vauraro nora namarivano ti naavuma kero tiqaa kumpetaqi uriro takui vaiharo vi ani vairave.

⁴ Mintimanta te tiha, Oho, Kotiva nai avuqaa-hairo ti qaqirama kaivo. Mpo, te Kotira Naavu kia ho qaiqaavata tavaainarave, turo.

⁵ Namarivano ti aqu kero raqutu kareva auti vaimanta te vauraro namarivano ti aqu ravaaqavu kaivaro namariqi vai ukauva ti qi-atavau ovenaaruma kaimanta vaunarave.

⁶ Nora namariqi vai aiqinara vira auvoqi te otinuraro vevaraqi vai vatava ti ekaara ravaaqavu kareva auti vaimanta vaunarave.

Noravauvo, are ti Variqavano variaramanta te mini vaurara are nora varuvaqihaira ti tivita varaaramanta te kia qutu viraiti, qaqi vaunarave.

⁷ Noravauvo, te tiha, Mpo, te qutu vuarirava aumantoma vaivo, tivake viraqaahai te ariara irike ai aaraurara are nena Naavuqihaira ti uva irianarave.

⁸ Ike, una variqa autu tuaherake variaka kia are aaqurihama nimitaana okarara iriarave.

⁹ Te kia vika voqaantemake vairaiti, te ihi tivakeha ariara kogeve tivaqi viha, vo *ofaa* vare ai iha quara amitarerave.

Te kauqu aiqiqaa aqukeha mintirerave tuna uvara quqaa mintirerave.

Noravauvo, areqaima tinavu ruaruama timiterava variaro, tiro.

¹⁰ Ionaava minti tivakero Nora Kotira aarovaro Noravano Kotiva tuvaro nora havukavano vuru aahara vataini Ionaara vihi kora.

3

Ionaava Niniveni oruntora

¹ Noravano Kotiva qaiqaa Ionaara tiva amiro

² tiharo, Are nora vatuka Niniveni oru vaihara te ai tiva amuna uvara vi vatanaaka tiva nimiane,

³ tuvaro Ionaava Noravano Kotiva tunte iro Niniveni vura.

Ninive nai nora vatukavano vauvaro vaiintivano vi vatukara ututuma kero taaramo entara vi anima kaarirava vaura.

⁴ Ho Ionaava Ninive vatukaqi oriqetero vohaa enta nuvakero, viragaahairo viva naveraitiharo, 40 entanavu aitarairaro Kotiva maa vatukara vehi autu taiqa kaanarove, tiro.

⁵ Ionaava minti tumanta Niniveqi vau vaiinti nahentika tiha, Quqaama Kotiva mintianarove, tivake vohaa uva tivake tiha, Kaiqenavu tenavu ekaa vaiinti nahenti, nora vaiintivata inaaara vaiintivata kara auramate, nihi utavaaqaqai nonku taariraro Kotiva tenavu qora aara qaqira kaainara tavaarire, ti.

⁶ Minti tuvaro avuhainaa vaiintivano Niniveqi vauva, vivavata vi uvara iriro viva nai avuhainaa taintaqaahairo himpiro nai koqe utavaaqa qaqini varakero nihi utavaaqa nonkutero oru iha quarato hantaraqı oquviro vaura.

⁷ Viva mintima kero vaiharo Niniveqi vau vaiinti nahentikaini uva varakero tiharo,

Te ni avuhainauka tenta nora vaiintinavu vataake ni qioqama teha niara mintima ti:

Ne ekaa kia kara naate. Vaiinti nahentive, purumakauve, sipisipive, tenavu ni qioqama teha kia karavata namarivata naate, turo.

⁸ Ne ekaa kovaara utavaaqa nonkuteha, nenta purumakauqaave sipisipiqaave, kovaara tavuna aqu nimateha Kotira aaramaqi viha qora kaiqa, vo kaiqa vo kaiqa varera qaqrake, nai ruquti nai ruquti okararavata qaqrira kaate.

⁹ Tenavu mintiariraro Kotiva tinavuara arara itairava humpairaro viva tinavu vehi autu kareva inara qaqrira kero, tinavu aaqurihama timitaanarove? tiro.

¹⁰ Avuhainaa vaiintivano minti tumanta ekaa vaiinti nahenti viva tunte uvaro Kotiva tavomanta vika qora aara qaqrira kora. Mintuvaro Kotiva tota tu uvara qaqirakero vika aaqurihama nimateharo kia vika vehi autu kora.

4

Kotiva vaiinti nahenti aaqurihama nimitora kaara Ionaara arara itora

¹ Kotiva vaiinti nahenti aaqurihama nimitora kaara Ionaara arara itovaro

² viva Kotira aarero tiharo, Noravauvo, te kia maini aniraiti, te tenta maaqaini variavauna entara quqaae te ariara viva mintianarove tiavau-narave? Virara irihama te qaqrake Tasisini ruqemake virera auti variavaunarave. Te kankomake irurara are vaiinti nahenti koqema nimatehara vika aaqurihama nimite variara Variqavave. Ai araravano kia vaaka itaivaro ai muntukavano

vaiinti nahentiara voqama kero vaivara variar-avave. Are vo haika kaara vaiinti nahenti vehi autu taiqa kareva ihara, vo avu aato irikehara kia vika vehi autu taiqake varianarave.

³ Oho, Noravauvo, ti qaqi kairaqe te qutu vuare. Koqemama te kia qaqi vairaiti, qutu vuataarave, tiro.

⁴ Ionaava minti tuvaro Noravano Kotiva aqao tiro, Kia virara ai arara itaarire. Ai arara itaarira haikava kiama ho vaivo, tiro.

⁵ Noravano minti tuvaro Ionaava Ninive vatuka mini kero vatuka aaqaini kuariavu urinaini oru oquviro vaura. Viva haraara naavu kaqakero viraqi oquviro vaiharo tiharo, Kaiqe vaiha tavaariraro nana haikavanoe Niniveqi qovaraiqianarove? tivakero vauvaro

⁶ Noravano Kotiva kuarivano vira tatoqa kaantorave tiro, viva tuvaro vaahi naaqunta voqaava qampiqatero Ionaara aqu amitovaro Ionaava vaahi virara quaha kero vira aumaqaaraqi koqema kero vaura.

⁷ Ionaava ho vauvaro vira qararaa Kotiva qaiqaa tuvaro toveqivano vaahi vira ne vauvaro vaahi viva tamunta vura.

⁸ Vaahivano tamunta vuvaro kuarivano uruvaro Kotiva kuahaara varakovaro uti vauvaro kuarivano noraiqaakero iteharo Ionaara qiata tatoqa kovaro vira kaara viva avu rira ura. Mintuvaro viva Kotira aareharo tiharo, Ti qaqi kairaqe te qutu vuare. Koqemama te kia qaqi vairaiti, qutu vuataarave, tiro.

⁹ Minti tuvaro Kotiva tiharo, Vaahivano tamuntavira kaarae ai arara itaivo? Ai arara itaarira haikava kiama vaivo, tiro.

Tuvaro Ionaava tiharo, Ti tirara itaarira haikava vairove. Ti tirara itairara tira, are ti qaqi kairaqe te qutu vuare, tiro.

¹⁰ Ionaava minti tuvaro Noravano Kotiva aqao tiro, Are kia vaahi vira ututera viraqaata raqiki-raitira, are qaqi variararo vaahi viva naivano entaqi qampiçeharo noruqama viro vira qararaa entaqi tamunta vira, vira kaara are mpo ike ti variaro.

¹¹ Are vi haikara, qaqi qumina haikara mpo ike ti variaramantavata, te Ninivera mpo ike ti vauro. Ninive nora vatukavano vaimanta viraqi 120,000 vaiinti nahenti kia koqe okarave qora okarave ho rairake tavaaka variamanta sipisipivata purumakauvata airitahaa variamantara ti, te homa vikara ike mpo tiva nimitararave, tiro.

Noravano Kotiva minti turama.

Kotira Uva
The New Testament and portions of the Old
Testament in the North Tairora Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen na sampela hap Olpela Testamen
long tokples Tairora long Niugini

copyright © 1979, 1994, 2005, 2008, 2009, 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tairora

Dialect: North Tairora

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-05-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 13 Dec 2023

909b265f-c886-56ae-b943-fdc12fe46c5e